

Medycyna sądowa z elementami prawa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Medycyna sądowa z elementami prawa
Kod przedmiotu	12.9-WL-LEK-MSEP
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	10
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr n. med. Julia Sobol

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	15	1	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	15	1	Zaliczenie na ocenę
Seminarium	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem kształcenia jest nauka interpretacji artykułów kodeksu karnego dotyczących przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu człowieka oraz zasad odpowiedzialności karnej, zawodowej i cywilnej lekarza; stwierdzenia zgonu i prawidłowego wypełniania karty zgonu; przeprowadzania oględzin zwłok w miejscu ich ujawnienia; ustalania orientacyjnego czasu zgonu oraz przypuszczalnej przyczyny śmierci; rozpoznawania i różnicowania rodzajów śmierci; zabezpieczania materiału biologicznego do badań histopatologicznych, genetycznych i toksykologicznych; przeprowadzania badania poszkodowanego; sporządzania opinii sądowo-lekarskiej dla potrzeb orzecznictwa karnego i cywilnego, rozpoznania obrażeń poniesionych w skutek przemocy. Student powinien znać zasady alkoholologii i toksykologii - zarys fizjologii przemian alkoholu w organizmie, metody jego oznaczania we krwi oraz badanie materiału sekcyjnego w kierunku obecności alkoholu; zasady interpretacji wyników badań w genetyce sądowej - badania polimorfizmu DNA i zastosowanie w sprawach dotyczących spornego ojcostwa oraz w badaniu śladów biologicznych; znać zasady identyfikacji szczątków ludzkich oraz pracy lekarza w miejscu katastrof. Student powinien posiadać wiedzę dotyczącą obowiązku współpracy z organami wymiaru sprawiedliwości, prowadzenia, udostępniania i przechowywania dokumentacji medycznej, zasad przeprowadzenia eksperymentu medycznego i wykonania zabiegów transplantacji, podstawowych zasad opiniowania w sprawach błędu medycznego oraz orzecznictwa sądowo-lekarskiego.

Wymagania wstępne

Znajomość anatomii, fizjologii, patofizjologii, farmakologii, propedeutyki chirurgii, propedeutyki pediatrii i propedeutyki chorób wewnętrznych, patomorfologii, radiologii.

Zakres tematyczny

Wykłady

1. Podstawy prawa w medycynie.
2. Traumatologia sądowo-lekarska. Uszkodzenia ciała spowodowane działaniem czynnika mechanicznego.
3. Postrzały, wybuchy.
4. Uduszenie gwałtowne.
5. Odpowiedzialność karna, zawodowa i cywilna lekarza.

Seminaria

1. Tanatologia ogólna. Ekshumacja.
2. Prokreacja, przerywanie ciąży.
3. Dzieciobójstwo. Nagłe zgony dzieci. Zespół bitego dziecka.
4. Działanie prądu, wysokiej, niskiej temperatury.
5. Identyfikacja zwłok i szczątków ludzkich. Katastrofy, wypadki masowe.
6. Wypadki komunikacyjne, podstawy rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego.
7. Toksykologia sądowo-lekarska. Prawo farmaceutyczne.
8. Genetyka sądowa.
9. Obowiązek współpracy z wymiarem sprawiedliwości.
10. Dokumentacja medyczna. Tajemnica lekarska.
11. Prawa pacjenta.

- 12. Podstawy prawne i etyczne przeszczepiania narządów.
- 13. Błąd medyczny. Narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia i zdrowia.
- 14. Eksperyment medyczny.

Ćwiczenia

- 1. Oględziny zwłok w miejscu ich ujawnienia.
- 2. Sekcja zwłok. Zasady sporządzenia protokołu sekcji zwłok.
- 3. Oględziny i badania szczątków ludzkich.
- 4. Rodzaje śladów biologicznych i zasady ich zabezpieczania. Interpretacja wyników badań genetycznych.
- 5. Stwierdzenie zgonu. Ustalanie czasu, rodzaju i przyczyny śmierci. Wystawienie karty zgonu.
- 6. Obrażenia ciała. Kwalifikacja uszczerbku na zdrowiu. Błąd medyczny.
- 7. Opiniowanie w sprawach dotyczących ustalenia poziomu alkoholu we krwi. Omówienie zasad metabolizmu alkoholu oraz innych środków toksycznych, interpretacja wyników badań toksykologicznych.

Metody kształcenia

Ćwiczenia odbywają się w sali sekcyjnej - studenci uczestniczą w sekcji sądowo-lekarskiej, oraz w sali ćwiczeń – dyskusja oraz zajęcia praktyczne dotyczące opiniowania sądowo lekarskiego oraz opiniowania w prawach toksykologicznych, ustalania ojcostwa, genetycznego badania śladów, identyfikacji szczątków ludzkich, symulacja oględzin miejsca ujawnienia zwłok, szczegółowe omówienie przypadków klinicznych.

Seminaria i wykłady w formie prezentacji multimedialnych z uwzględnieniem w prezentacji przypadków klinicznych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań in vitro służących rozwojowi medycyny	B.W34	sprawdziany opisowe, testowe i praktyczne, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza	G.W12	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna i rozumie pojęcie śmierci gwałtownej i nagłego zgonu, a także różnicę między pojęciami urazu a obrażenia	G.W14	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego	G.W6	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna zasady prawa farmaceutycznego	G.W11	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna regulacje dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych	G.W9	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
podczas badania dziecka rozpoznaje zachowania i objawy wskazujące na możliwość wystąpienia przemocy wobec dziecka	G.U5	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna zasady diagnostyki sądowo-lekarskiej i opiniowania w przypadkach dotyczących dzieciobójstwa i rekonstrukcji okoliczności wypadku drogowego	G.W16	sprawdziany opisowe i praktyczne dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna pojęcie błędu medycznego, najczęstsze przyczyny błędów medycznych i zasady opiniowania w takich przypadkach	G.W18	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
zna podstawy prawne i zasady postępowania lekarza podczas oględzin zwłok na miejscu ich ujawnienia oraz sądowo-lekarskiego badania zwłok	G.W15	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium
stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach	G.U6	sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia - Seminarium

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, aborcji, zabiegów estetycznych	• G.W10	• sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
zna obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu	• G.W8	• sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
posiada umiejętność pobierania zgodnie z zasadami krwi do badań toksykologicznych oraz zabezpieczania materiału do badań hemogenetycznych	• G.U7	• sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
zna zasady opiniowania sądowo-lekarskiego dotyczące: zdolności do udziału w czynnościach procesowych; skutku biologicznego oraz uszczerbku na zdrowiu	• G.W17	• sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
zna zasady pobierania materiału do badań toksykologicznych i hemogenetycznych	• G.W19	• sprawdziany opisowe i praktyczne, test, dyskusja	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
Interpretuje wyniki badań toksykologicznych	• C.U19	• dyskusja • odpowiedź ustna • test • sprawdzian praktyczny	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium
Wykonuje proste obliczenia farmakokinetyczne	• C.U13	• dyskusja • odpowiedź ustna • test • sprawdzian praktyczny	• Wykład • Ćwiczenia • Seminarium

Warunki zaliczenia

Nieobecności - dozwolone są dwie usprawiedliwione nieobecności. Usprawiedliwienie - odpowiedni dokument poświadczający chorobę (zwolnienie lekarskie) lub wypadek losowy - należy przedstawić prowadzącemu zajęcia w ciągu 3 dni roboczych od zdarzenia. Zachodzi obowiązek odrobienia zajęć z wykładowcą po uprzednim uzgodnieniu terminu i formy odrobienia zajęć. Nieobecności nieusprawiedliwione oznaczają brak możliwości zaliczenia przedmiotu.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu i dopuszczenia do egzaminu jest obecność na wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach, aktywny udział w ćwiczeniach i seminariach, uzyskanie trzech pozytywnych ocen z tematów - medycyna sądowa i toksykologia, podstawy identyfikacji, interpretacja badań genetycznych.

Przygotowanie do ćwiczeń i seminariów weryfikowane jest w formie ustnej (dyskusja, odpowiedź ustna) lub pisemnej (krótki testowy sprawdzian – zaliczenie) przeprowadzane przez prowadzącego zajęcia.

Ocena zaliczenia przedmiotu - średnia arytmetyczna z uzyskanych trzech ocen (medycyna sądowa i toksykologia, podstawy identyfikacji, interpretacja badań genetycznych).

Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest zdanie egzaminu końcowego testowego z przedmiotu.

Egzamin końcowy w formie testowej - 60 pytań wielokrotnego wyboru, czas trwania egzaminu 1,5godz. Próg zaliczenia - uzyskanie 36 prawidłowych odpowiedzi z 60 pytań . Skala ocen w odniesieniu do liczby punktów: 36-40=3,0; 41-45=3,5; 46-50=4,0; 51-55=4,5; 56-60=5,0). W przypadku usunięcia pytania/pytań z testu oceny przelicza się wg odpowiednich progów procentowych: 60-67% = 3,0; 68-75% = 3,5; 76-83% = 4,0; 84-92% = 4,5; 93 - 100% = 5,0.

Regulacje dotyczące warunków zaliczenia odpowiadają warunkom zaliczania bezpośredniego, z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia zmian w przypadku konieczności przejścia na zaliczanie zdalne w czasie regulaminowym, przed rozpoczęciem sesji.

Pozostałe nie wymienione regulacje określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim <https://www.uz.zgora.pl/index.php?regulamin-studiow>

W sprawach nieujętych w regulaminie decyduje koordynator przedmiotu.

Literatura podstawowa

1. Medycyna sądowa, red. Grzegorz Teresiński, PZWL Warszawa 2019
2. Wybrane zagadnienia z medycyny sądowej, red. Czesław Żaba, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2014
3. Opiniowanie sądowo-lekarskie w przestępstwach przeciwko zdrowiu, red. Tomasz Jurek, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2010

Literatura uzupełniająca

1. Medycyna sądowa, V.J. DiMaio, D. DiMaio, Urban & Partner Wrocław 2003
2. Sekcja zwłok, E. Chruścielewski, S Raszeja, PZWL Warszawa 1990
3. Medycyna Sądowa. Podręcznik dla studentów. Raszeja S, Nasiłowski W, Markiewicz J. Wyd. Lekarskie PZWL Warszawa 1990.

4. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. n. med. Magdalena Gibas-Dorna, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 02-09-2022 13:57)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ